

Kauheat kemikaalit

Suomalaiset poliitikot taistelivat kovasti Euroopan elintarvikeviraston saamiseksi Helsingin Viikkiin. Virastosta ottelivat muutkin, Italia kovimmin. Berlusconi oli käynyt Suomessa ja kauhistunut. Hänelle oli näytetty pahaista puukirkkoa ja tarjottu surkeita savumuikkuja. Kyllä siinä oli kestämistä. Sellaiseenko maahan Euroopan Unionin pitäisi perustaa ruokavirasto.

Kun sitten elintarvikevirasto valahti Italian Parmaan, Berlusconi leuhki lehtimiehille, kuinka hän oli vähän lirkutellut Haloselle, ja asia oli tullut sillä selväksi. Suomineito suostui. No, Parmasta on peräisin maukas ilmakuivattu kinkku, eikä italiaanojen ruuissa muutenkaan ole valittamista. Toisaalta, muistupu mieleeni meijerijätti Parmalat:n taannoiset seikkailut.

Meille annettiin lohdutukseksi Euroopan kemikaalivirasto, joka aloitti toimintansa Helsingissä vuonna 2007. Virastossa työskentelee jo muutama sata henkeä, monet heistä ulkomaisia. Viraston väki perheineen on tuonut mukavaa värinää Helsinkiin.

Samoihin aikoihin EU:ssa saatiin valmiiksi asetus, joka ohjaa ja määrää kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoituksia. Direktiivi tunnetaan nimellä REACH. Ainakin meille teollisuudessa työskenteleville REACH-järjestelmä on jo aika tuttu. Joillekin se on vähän työläs muttei mikään hirviö.

Helsingissä sijaitsevan Euroopan kemikaaliviraston ihmiset tekevät juuri REACH:n määräämiä asioita. Tutkittavat, arvioivat ja luokittelevat kemikaaleja. Antavat lausuntoja ja lupia sekä määräävät rajoituksia.

Euroopassa käytetään lähemmäs 150 tuhatta erilaista kemikaaliksi luokiteltavaa ainetta. Tavalliset pulliaiset luulevat, etteivät käytä kemikaaleja, mitä nyt joskus vähän sampoota, saippuaa ja hyttysmyrkkyä. Totuus on kuitenkin toinen. Tavallinen ihminen käsittelee päivittäin yli 500 kemikaalia. Monia niistä hän syö, panee iholleen tai ainakin koskettelee. Useimmat ”kemikaalit” ovat ihan tavallisia arkisia ”aineita”.

Kemikaaleja tarvitaan! Einstein viisasteli aikanaan, että jos mehiläiset häviäisivät tai lopettaisivat tavalliset puuhansa, parin vuoden kuluttua kuolisivat kasvit ja kohta perään eläimetkin ihminen mukaan luettuna. Jos kemikaalit kiellettäisiin tai niiden käyttö tehtäisiin säännöksiin mahdottomaksi, loppuisi meiltä murkinat nopeasti.

Kemikaalien kohdalla pitäisi kai toimia vähän samoin kuin kasvien ja eläinten. Aineille annettaisiin ymmärrettävät nimet, ja sitten ammattilaiset saisivat käyttää kemian mukaisia tieteellisiä nimiä.

Otetaanpa yksi esimerkki viineistä. Pitäisikö viinipullon etiketissä lukea, että sen valmistuksessa on käytetty diammoniumfosfaattia. Kauheaa. Myrkkyä. Vaarallista. No, tämä vieras aine on tavallista ravintosuolaa, jota käytetään kaikkien käymistuotteiden valmistuksessa.

Taisi olla loppujen lopuksi onnenpotku, että saatiin se kemikaalivirasto. Siellä hoidellaan tärkeitä asioita turhia hötkyilemättä. Virasto on tuonut Suomeen monitaitoista ja -tieteistä porukkaa. Tällainen know how -ryväs, hienommin sanottuna klusteri tukee mainiosti mm. suomalaisten yliopistojen opetusta ja tutkimusta.

pajen